

UIN piemērošana grupas kontam ar nulles atlikumu (2/38/20)

Uzņēmumu ienākuma nodokļa ("UIN") piemērošana grupas kontam (*cash pool*) ir bijusi viena no galvenajām neskaidrībām ar UIN apliekamās bāzes noteikšanā. Turklat VID joprojām nav publicējis vadlīnijas par dažādām iespējamām situācijām, kas uzņēmumiem praksē rodas, izmantojot grupas kontu, lai VID nostāja šajā jautājumā būtu nepārprotami skaidra. Šajā rakstā – par PwC praksē saņemtā VID uzziņā sniegto skaidrojumu par UIN piemērošanu grupas kontam ar nulles atlikumu (*zero-balance cash pool*).

Situācija

Iepriekš bija skaidrs, ka likumdevējs pielīdzina grupas kontā pārskaitītos līdzekļus aizdevumam, t.i., šādiem darījumiem jāpiemēro **UIN likuma 11. panta** normas.

Praksē tomēr neskaidrības radīja situāciju ar nulles grupkontu, kura ietvaros ik dienu notiek naudas līdzekļu kustība, bet uzņēmums neuzskaita katru izsniegtu summu kā atsevišķu aizdevumu. Radās jautājums, kā uzņēmumam izsekot un pierādīt, ka pārskaitītās summas tiek atmaksātas 12 mēnešu laikā, ja katrs atsevišķais maksājums netiek uzskaitīts kā atmaksājams aizdevums. Turklat gan 2018., gan 2019. gada beigās uzņēmumam grupas kontā ir bijis pozitīvs atlikums, kas nereti pieaug.

VID skaidrojums

PwC klients saņēma uzziņu par UIN piemērošanu nulles grupkontam, kurā VID apstiprina PwC izpratni, ka šajā gadījumā naudas kustība jāvērtē gada griezumā, piemērojot *FIFO* (pirmais iekšā – pirmais ārā) metodi. Ja gada ietvaros uzņēmuma nulles grupkontā notiek pastāvīga naudas līdzekļu kustība, kad atmaksātie naudas līdzekļi pārsniedz konta atlikumu uz gada sākumu, tad gada ietvaros izsniegtie naudas līdzekļi atzīstami par aizdevumiem, kas izsniegti uz laiku līdz 12 mēnešiem. Tādējādi šo aizdevumu summas nav jāiekļauj ar UIN apliekamajā bāzē, jo tām piemērojams UIN likuma **11. panta ceturtās daļas 4. punktā** noteiktais atbrīvojums.

Papildus VID skaidro, ka uzņēmums patstāvīgi pieņem lēmumu atbilstoši savai grāmatvedības politikai, kādā veidā tas var uzskaitīt kontā ieskaitītos un no tā izņemtos naudas līdzekļus, kā arī kādi attaisnojuma dokumenti nepieciešami uzskaites nodrošināšanai.

Tādējādi PwC pieredze liecina, ka nulles grupkonta situācijās uzņēmumam ir iespēja saņemt pozitīvu VID uzziņu par izsniegtu aizdevumu neiekļaušanu apliekamajā bāzē. Katrs gadījums gan jāvērtē individuāli, tādēļ katram uzņēmumam ieteicams saņemt VID uzziņu par UIN piemērošanu attiecīgajā situācijā.